

KÜRTLER, ALEVİLER VE MÜLTECİLERE YÖNELİK İRKÇİ SALDIRILARA İLİŞKİN 1 OCAK 2023-31 ARALIK 2023 TARİHLERİ BASIN TARAMASI RAPORU

Sosyo-Politik Saha Araştırmaları Merkezi olarak ilkinizi Haziran-Ağustos 2021 döneminden başlatıp 3 aylık periyotlarla yayınladığımız “Kürtler, Aleviler Ve Mültecilere Yönelik İrkçi Saldırlara İlişkin Basın Taraması”nın 1 Ocak-31 Aralık 2023 dönemini kapsayan 1 yıllık periyotta gerçekleştirilen basın taramasında toplamda en az 208 ırkçı/ötekileştirici/yok sayan haber basına yansımıştır.

Uzun zamandır Türkiye’de iktidar ve muhalefetin söylemleriyle ve bu dolayımında gelişen toplumsal reflekslerle; ötekileştirme, kutuplaştırma, yok sayma, kendinden görmeme gibi kavramlarla tanımlanan; kişilerin etnik, bölgesel ve inançsal farkları nedeniyle belirtilen davranış biçimlerine maruz bırakıldıklarını gösteren çok sayıda haberle karşılaşmıyoruz.

2023 yılı içerisinde, Kahramanmaraş merkezli yaşanan depremler sonrasında Göçmenlere yönelik artan ırkçı eylemler, deprem bölgesinde kalan Alevi köylerine yönelik ayrımcı yaklaşımlar ile Kürtlere yönelik spor sahalarından cezaevlerine, anadile yönelik ayrıştırmacı ifadelerden metropollerde ırkçı saiklerle maruz bırakıldıkları şiddet eylemlerine değin bir dizi ırkçı/ötekileştirici/yok sayan haber basına yansımıştır.

“Kendinden Olmayan” a yönelik bu tarz yaklaşımlar egemen kimlik sahipleri için gündelik-sıradan bir meseleden fazlasını ifade etmiyorken; maruz bırakılanlar açısından ağır travmalar yaratmaktadır. Öyle ki, uzunca yıllar boyu Alevi olduklarını, Kürt olduklarını gizlemek zorunda kalan aileler gibi bugün de Göçmen aileler çocuklarını bu şekilde tembihlemekte ve kamusal alanda kendi dillerini konuşmama konusunda uyarmaktadırlar.

Başta Amedspor olmak üzere diğer birçok bölge takımı çıktıkları birçok deplasmanda ırkçı söylemlere ve hatta saha içerisinde dışarısında şiddete maruz bırakılmaktadırlar. Bununla birlikte halen TBMM’de Kürtçe “Bilinmeyen-X dili” olarak tanımlanmakta olup, bölge kentlerine ait otobüs firmalarından tutun da siyasi parti binalarına yönelik ırkçı saldırılar gündelik yaşamın rutinine dönüşmüş durumda.

Gerçekleşen 1 yıllık taramaya göre Kürt kimliğine ve diline yönelik bahsedilen Saiklerle basında en az 145 saldırı/yok sayma haberi yer almıştır. (Tablo-1)

Taramalarda, Kürt kimliğine yönelik ırkçı/ötekileştirici/yok sayma eylemlerinin daha çok Kürtçe, bölge futbol takımları ve politik tercihler üzerinden geliştiği görülmüştür.

Devamla, aynı dönem içerisinde Mültecilere yönelik bahsedilen Saiklerle basında en az 50 saldırı haberi yer almıştır. (Tablo-2)

Yine aynı dönem içerisinde Alevilere yönelik bahsedilen Saiklerle basında en az 13 saldırı haberi yer almıştır. (Tablo-3)

TABLO-1: 01.01.2023/31.12.2023 TARİHLERİ ARASI KÜRTLERE YÖNELİK IRKÇI/AYRIMCI/ÖTEKİLEŞTİRİCİ EYLEMLER				
KİŞİ	CİNSİYET	OLAY	YER	TARİH
		İstanbul'da polisler, dün akşam saatlerinde ismi öğrenilemeyen iki genci silahla yaraladı. Mahalle sakinleri, gencin Kürtçe polise tepki gösterdiğini aktardı.	İSTANBUL/ESENLER	2.01.2023
EMRE ELALTUNTERİ	E	Amed'in Bağlar ilçesine bağlı Kaynartepe Mahallesinde 28 Aralık akşamı özel harekât polisleri tarafından GBT için durdurulan Emre Elaltunterin adlı yurttaş, namaza geç kaldığını söylemesi üzerine darp edildi.	DİYARBAKIR	2.01.2023
		Diyarbakır'ın Peyas (Kayapınar) ilçesinde bulunan Piri Reis Ortaokulu'nun Eğitim Bir Sen üyesi Müdürü Ahmet Çelebi, kendi ideolojik propagandasını yansıtan melodiyi okul zili olarak değiştirmesini eleştiren 3 öğretmene, "milli ve manevi değerlere hakaret" ile "görevi ihmalden" idari soruşturma açtı.	DİYARBAKIR	3.01.2023
MÎR PERWER	E	Paris'te katledilen ve Mûş'a getirilen Kürt sanatçı Mîr Perwer'in cenazesi havalimanından polis tarafından kaçırıldı. Köye getirilen cenaze, abluka altında defnedildi.	MUŞ	5.01.2023
ROZERİN ÇUKUR	K	Sûr ilçesinde sokağa çıkma yasağı sürecinde vurulan Rozerin Çukur'un ölümüne dair AYM'ye görüş bildiren Adalet Bakanlığı, "hukuka uygun emrin" yerine getirildiğini ve "yaşam hakkı ihlali" olmadığını ileri sürdü.	DİYARBAKIR	6.01.2023
KASIM TAŞDOĞAN	E	Kürt sanatçı Kasım Taşdoğan'ın bugün Nisêbîn'de vereceği konser emniyet ve zabitanın tehdidi nedeniyle iptal edildi.	MARDİN/NUSAYBİN	14.01.2023
İHSAN UĞUR	E	Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde olan Hîzan Belediyesi eski eş başkanı İhsan Uğur'a Kürtçe konuştuğu gerekçesiyle disiplin cezası verildi.	DİYARBAKIR	18.01.2023
RODİN CEM DEPREM	E	Ankara Gençlerbirliği futbol takımı, İsveç'ten transfer ettiği 24 yaşındaki Kürt futbolcu Rodin Cem Deprem ile imzaladığı sözleşmeyi feshetti. Yönetim, Dalkurd'un Kürdistan Bölgesel Yönetiminin bayrağını andıran bir logo kullandığı için tepkilerden de kaygı duydu ve sözleşmeyi iptal etti.	ANKARA	18.01.2023
MUHAMMET RAŞİT KAÇAN	E	İstanbul'da Amed plakalı bir aracın sahibi Muhammet Raşit Kaçan'ın, "yol vermiyorsun" gerekçesiyle bir polis tarafından darp edildi. Darp raporu alan Kaçan, polisten şikayetçi oldu.	İSTANBUL	21.01.2023
GENCAY MALKOÇ, YUSUF KELEŞ	E	Darıca'da Sere Salê etkinliği kapsamında yapılan etkinlikte Kürtçe şarkı söyledikleri gerekçesiyle gözaltına alınan sanatçılar serbest bırakıldı.	KOCAELİ/DARICA	23.01.2023
		HDP Gençlik Meclisi'nin Çanakkale'de bugün yapmayı planladığı konser, Çanakkale Valiliği tarafından yasaklandı.	ÇANAKKALE	27.01.2023

		Eğitim Sen Riha Şubesi EŞ başkanı Őzlem UlutaŐ Őengöl, kentte birçok okulda Körtçe derslerin seçmeli dersler formundan çıkarıldığını belirterek, idareciler hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi.	ŞANLIURFA	5.02.2023
		Semsur'a enkazda kurtarma çalışmalarına katılmak için Amed'den gelen 5 genç, polisler tarafından kaçırlıp, işkence edilerek, çırılçıplak Şehir dıŐına atıldı.	ADİYAMAN	12.02.2023
		Irak Federe Kurdistan Bölgesi'nden gönderilen iş makineleri ve beraberindeki malzemeler, 3 gündür Habur Sınır Kapısı ve Adıyaman Üniversitesi Kampüsü'nde gerekçesiz şekilde bekletiliyor.	ADİYAMAN	12.02.2023
		Enkaz altında hala insanların olduğu, çadır ihtiyacının giderilmediği Semsür'a, Federe Kurdistan Bölgesi'nden gelen iş makinaları ve çadırların kullanılmasına izin verilmiyor.	ADİYAMAN	15.02.2023
		İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı'na bağlı Yabancılar İletişim Merkezi'nin (YİMER) acil afet durumları için geliŐtirdiđi 157 Çağrı Merkezi'nde Körtçe yer almıyor	ANKARA	18.02.2023
		Halkların Demokratik Partisi (HDP) İstanbul İl Örgütü'ne d ırkçı saldırı düzenleyen Mehmet Beyazıt, sevk edildiği adliyede serbest bırakıldı.	İSTANBUL	21.02.2023
		Twitter, haftalık yayın yapan Körtçe gazete Xwebün'un hesabını kalıcı olarak kapattı.	ANKARA	22.02.2023
		Çoğunluğu Körtçe yayın yapan adreslerin yer aldığı 340 URL adresi ve internet sitesine erişim engeli getirildi.	ANKARA	22.02.2023
AHMET BURGUR	E	Bazíd'te cami önünde imamla tartıŐtıđı gerekçesiyle gözaltına alınan Ahmet Bugrur isimli yurttaş, Doğubayazıt İlçe Emniyet Müdürlüđu'nde tutulduğu nezarete intihar ettiği ileri sürüldü.	AĞRI/DOĞUBEYAZIT	24.02.2023
CAHİT AKIL	E	Dünya Anadil Günü'nde yapılan açıklama nedeniyle Birca Belek Dil ve Kültür Derneği EŞ başkanı Cahit Akıl hakkında "Halkı kin ve nefrete sürüklemek" iddiasıyla soruŐtırma açıldı.	ŞIRNAK/CİZRE	26.02.2023
		"Rana Pamir" isimli kullanıcı, Twitter hesabından "Kimse yazmamıŐ, ben yazayım 99 depreminde Değirmendere'de yaŐıyordum. Sığınmacı yoktu özel olarak Doğu'dan Körtler geldiler, yağma ve hırsızlık böyle başladı. BaŐladıđının ertesi günü de vur emri verildi ve konu kapandı." Şeklinde ırkçı paylaŐımda bulundu.		1.03.2023
		Amedspor'un kaldığı otelin önüne gelip "ne mutlu türküm diyene", teröristler" Şeklinde sloganlar atıldı Bursasporlu taraftarlarca.	BURSA	4.03.2023

		Bursaspor taraftarları, maç öncesi ısınmak için sahaya inen Amedsporlu futbolcularına karşı "Şehitler ölmez vatan bölünmez", "Ne mutlu Türk'üm diyene", ırkçı, militarist ifadelerin bulunduğu "Ez oğul" şarkısının sözleri ile "İntikam" sloganlarını attı. Stattaki Bursaspor taraftarları, Kürt sivillerin kaçırılıp katledilmesiyle bilenen Beyaz Toros aracı ile yine JİTEM tetikçilerinden "Yeşil" kod Mahmut Yıldırım'ın fotoğraflarını açtı.	BURSA	5.03.2023
		Amedspor- Bursaspor maçında ırkçı saldırıya maruz kalan Amedsporlu 4 sporcu ve 3 yöneticinin darp raporu aldığı belirtildi.	BURSA	5.03.2023
		Bursaspor ve Amedspor karşılaşmasında kuzeniyle Kürtçe konuştuğu için linç edilen taraftar T.K., "Bir iki kişinin 'Bunlar Kürt'tür, teröristtir, öldürün' demesiyle birden 60-70 kişilik grup bana saldırdı. Kaçmasaydık, bizi en üst tribünden aşağıya atacaktı. Amedspor bahaneydi, asıl hedef Kürt'lüktü" dedi.	BURSA	5.03.2023
		Bursaspor-Amedspor maçında yaşananlar da Bahçeli'nin gündemindeydi. Amedspor yerinde 'Diyarbakırspor' ifadesini kullanan Bahçeli, Bize göre Amed diye bir yer yoktur, Amedspor'dan da bahsedilemeyecektir" diye konuştu.	ANKARA	7.03.2023
		Kayyım yönetimindeki Batman Belediyesi'ne bağlı zabıtalara, Amedspor forması ile Kürtçe müzik çalan gençlere müdahale ederek, şarkı söylemelerini engelledi.	BATMAN	9.03.2023
		TÜİK, Kürtçe yayın yapan Xwebûn gazetesi yetkililerine yönelttiği "Hangi dilde yayın yapıyorsunuz?" sorusunda, "Kürtçe" seçeneğine yer vermedi.	ANKARA	13.03.2023
		Hukukçu Ersan Şen katıldığı TV programında Kürtçenin yasal statüye sahip olmasının kabul edilemez olduğunu söyledi.	İSTANBUL	17.03.2023
		Kürt iş insanı Zeki Oğuz'un "istihbarat" tarafından kaçırıldığı tespit edildi. Oğuz'un köylüsü olan bir AKP'li milletvekili, "istihbarat" ve emniyet ile yaptığı görüşmenin ardından aileye, Oğuz'un istihbaratın kaçırıldığı bilgisini verdi.	İSTANBUL	18.03.2023
		Gebze'de Newroz programına katılan 12 yaşındaki kız çocuğu göz altına alındı.	GEBZE	19.03.2023
		İstanbul'daki Newroz kutlamalarına katılan, ulusal kıyafet giymiş onlarca insan göz altına alındı.	İSTANBUL	19.03.2023
		Kürt ulusal kıyafeti giydiği için Newroz alanına alınmayan ve yaklaşık 4 saat polis noktasında bekleyen Şivan Zeren, "Yasak koydukları benim dedelerimin kıyafeti, yasal görmedikleri benim kültürüm. İnat bu bir hafta üstümden çıkarmayacağım."	İSTANBUL	19.03.2023

		Licê ilçesinde bir arkadaşıyla evine dönerken polis tarafından durdurulan 14 yaşındaki Y.D, تنها bir yere götürülüp darp edildi. Türk olduğu söylemeye zorlanan çocuk, işkence edildikten sonra ağzı, elleri ve ayakları bağlı bir şekilde dere bataklığına atıldı.	DİYARBAKIR	21.03.2023
		HDP Bahçelievler Yayla Seçim İrtibat Bürosu kimliği belirsiz kişiler tarafından saldırıya uğradı.	İSTANBUL	21.03.2023
Servet Kamyş, Abdullah Kollu, Faruk Kollu	E	Qereyazi'da Nuri Kanat ve çocuklarının polislerce darp edilerek gözaltına alınmasına tepki gösteren 3 kişi, "Kürtçe konuşarak halkı galeyana getirmek" ve "halkı ayaklanmaya çağırarak" iddiasıyla ifadeye çağırıldı.	ERZURUM/KARAYAZI	24.03.2023
		Çermük ilçesine bağlı Bistin kırsal mahallesinde askerler, 28 yaşındaki 3 çocuk babası Mikail Ekinci'yi katletti.	DİYARBAKIR	1.04.2023
		Muğla'nın Bodrum ilçesinde Kürtçe konuştukları için işçilerin ırkçı saldırıya maruz bırakıldı.	MUĞLA	2.04.2023
		Pazarcık'a giden SES heyeti, ilçede özellikle Kürt-Alevi yurttaşlara karşı ayrımcı uygulamalar olduğuna dikkat çekerek, yurttaşların ev ve arsalarına el konulma endişesiyle yerlerinden ayrılmak istemediğini belirtti.	MARAŞ	4.04.2023
		Bahçelievler'de açılan Yeşil Sol Parti'nin seçim bürosuna saldırı düzenlendi. Duvar ve yerlere üç hilalin yanı sıra küfür ve hakaret içeren yazılamalar yapıldı.	İSTANBUL/ BAHÇELİEVLER	6.04.2023
		Mahpus yazar Mehmet Yavuz'un Kürtçe kitap yazdığı gerekçesiyle önce hücre cezasına maruz kalıp ardından sevk edilmesine dair önerge veren HDP'li Tosun, Adalet Bakanlığında inceleme talep etti.	İZMİR	6.04.2023
		Gözaltına alınan 17 yaşındaki R.K. adlı kız çocuğu, Çocuk Şube yerine Terörle Mücadele Şubesi'ne götürülerek burada tüm elbiseleri çıkarılarak çıplak aramaya maruz bırakıldı.	VAN	6.04.2023
Lokman Görgün	E	İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun "PKK'li oldukları" iddiasıyla öldürüldüklerini duyurduğu 2 kişiden birinin 8 çocuk babası Lokman Görgün olduğu öğrenildi.	MARDİN	8.04.2023
Süleyman Cabir	E	Çanakkale'nin Civler köyünde iki aile arasında çıkan kavgaya müdahale eden Jandarmanın, Süleyman Cabir adındaki kişiyi katlettiği ve aile fertlerine işkence yaptığı belirtildi.	ÇANAKKALE	10.04.2023
		Kobanê Davası'nda esas hakkında mütalaa sunan savcı Kürtlerden "Sözde halklar" sözde halklar diye bahsetmesi tepki çekti	ANKARA	14.04.2023
		Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ HDP'li seçmenlere istinaden "katil" dedi.	İSTANBUL	15.04.2023
		Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi (Yeşil Sol Parti)'nin Aydın Efeler ilçesi Kent Meydanı'nda açtığı seçim standına ırkçı saldırı gerçekleştirildi.	AYDIN	17.04.2023

		AKP Aydın milletvekili adayı Mustafa Abak "HDP'nin Aydın'dan milletvekili çıkartması demek Menderes'in ve Efeler'in kemiklerini sızlatmak demek" dedi.	AYDIN	24.04.2023
		Yeşil Sol Parti'nin seçim konvoyunu durduran polisler, 3 kişiyi gözaltına alırken, o anları görüntülemek isteyen gazetecilere de "Siz gazeteci değil, teröristsiniz" diyerek ülkücü işareti yaptı.	ANKARA	26.04.2023
		Diyarbakır merkezli gözaltına alınanlardan Kürtçe ifade vermek isteyenlerin tercüman bulunmaması nedeniyle ifadeleri alınmadı.	DİYARBAKIR	26.04.2023
		Kürtçe şarkı söyleyen sokak müzisyenleri, İstiklal Caddesi'nin kendilerine yasaklanmasını protesto etti. Müzisyenler, "Kürt olduğumuz için ve Kürtçe şarkılarımızı söylediğimiz için müdahalede bulunuyorlar" tepkisinde bulundu.	İSTANBUL	30.04.2023
		Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi (Yeşil Sol Partisi) Bahçelievler Hürriyet Mahallesi'nde bulunan seçim bürosuna Maltepe Spor taraftarları ırkçı saldırı gerçekleştirdi.	İSTANBUL	30.04.2023
		Arnavutköy'de Yeşil Sol Parti'nin seçim aracına saldıran ırkçı bir grup, partili Kamuran Güneş'i yaraladı. Polisler ise, saldırganların peşine düşmek yerine Güneş'i gözaltına aldı.	İSTANBUL	1.05.2023
		Yeşil Sol Parti'nin Saraçlar Caddesi'nde kurulan standına gerçekleştirilen saldırıda aralarında milletvekili adayının da olduğu 2 kişinin kolu kırıldı, 1 partili de yaralandı. Saldırıya uğrayan yeşil sol partililer göz altına alınıp 1'i tutuklandı.	EDİRNE	3.05.2023
		Kadıköy Rıhtım'da Kürtçe şarkı söyleyen müzisyen Cihan Aymaz, istediği şarkıyı çalmayan ırkçı saldırgan tarafından katledildi.	İSTANBUL	3.05.2023
		Müzisyen Cihan Aymaz'ın katledilmesine tepki gösteren iki genç, polis tarafından gözaltına alındı. Gençler gözaltına alındıkları karakolda işkenceye uğradı.	İSTANBUL	4.05.2023
		Adalet Bakanlığı, 28 dilde adli sicil belgesi verilmesi hizmetine 12 dili daha eklendiğini açıkladı. Hizmet verilen dil sayısı 40'a çıkmasına rağmen, milyonlarca insanın konuştuğu Kürtçe yine görmezden gelindi.	ANKARA	5.05.2023
		Anayasa Mahkemesi, 29 yıl önce haber için çağrıldığı Sêwereg'ten bir daha dönemeyen Özgür Gündem gazetesi muhabiri Nazım Babaoğlu'nun nüfus kayıt incelemesinde yaşadığını öne sürerek, yaşam hakkı ihlalinin olmadığına karar verdi.	ŞANLIURFA	6.05.2023
		Halfeti Belediyesi, Yeşil Sol Parti standını "bakım-onarım" gerekçesiyle kaldırarak, yerine AKP standı kurdu.	ŞANLIURFA	7.05.2023
		Yeşil Sol Parti anons aracı Tarsus ilçesinde seçim çalışması yürüttüğü esnada MHP'li ırkçı grubun saldırısına uğradı. Saldırıda 5 parti çalışanı yaralanırken, aracın lastikleri ve camları parçalandı.	MERSİN	7.05.2023

		Tarsus'ta seçim çalışmaları sırasında ilerleyen Yeşil Sol Parti'nin konvoyuna resmi üniformalı bir polisin ülkücü işareti yaptığı görüldü.	MERSİN	8.05.2023
		Bismil ilçesinde Şeyhmus Eşen adlı yurttaş, önünü kesen bir polis tarafından darp edildi. Olay sırasında Eşen'in çocuğu da yaralandı.	DİYARBAKIR	11.05.2023
		Mardin'in Kızıltepe ilçesi Cumhuriyet Mahallesi'nde polis şiddeti yaşandı. Bilinmeyen bir nedenle gözaltına alınmak istenen 2 kişi polisler tarafından darp edildi. İsmi öğrenilemeyen 2 kişinin şiddete maruz kalmasına müdahalede bulunan komşuları da polisler tarafından darp edildi.	MARDİN	15.15.2023
		HDP İl Yöneticisi Yakup Orak'ı darp eden polis, ameliyatlı gözüne de biber gazı sıktı. Polis daha sonra olay yerinden kaçtı	BATMAN	17.05.2023
		Kadıköy Moda sahilinde halay çeken gençlere saldıran polisler, havaya ateş açtı, 4 genç daha sonra darp edilerek gözaltına alındı. Gözaltına alınan gençlere mehter marşı dinletildi.	İSTANBUL	21.05.2023
		HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet İtko ile arkadaşı Havva Nur Alparslan, işverenin sözlü saldırısının ardından polis tarafından gözaltına alındı.	İSTANBUL	23.05.2023
		Hizan'a bağlı Şên köyünün suları seçimden sonra kesildi. Yurttaşlar, suyun kesilmesini seçim sonuçlarına bağlıyor.	BİTLİS	24.05.2023
		Amedspor- 24 Erzincanspor arasında oynanan Play Of 1'inci eleme maçında 7 kişi İstiklal Marşında ayağa kalkmadıkları gerekçesiyle gözaltına alındı.	DİYARBAKIR	25.05.2023
		Alanya'da bir grup AKP'li, Kürt ailelerin evinin önüne giderek, etrafa açtıkları ateş ile provokasyon girişiminde bulundu.	ANTALYA/ALANYA	29.05.2023
		Bu sabah gözaltına alınan Mustafa Bor'un evde bir odaya kilitlenerek iki saat boyunca polis şiddetine maruz kaldığını söyleyen anne Cevahir Bor, polislerin "Oğlunu öldürmeye geldik" dediğini aktardı.	HAKKARİ/YÜKSEKOVA	29.05.2023
		Tutuklu gazeteci Zeynel Bulut'un muayenesi, şikayetini Kürtçe anlatması üzerine askerler tarafından engellendi.	DİYARBAKIR	31.05.2023
Azat TAŞ	E	Yüzde 62 zihinsel engelli Azat Taş'ın, duvar yazılamaları gerekçesiyle tutuklanarak götürüldüğü cezaevinde çıplak aramaya maruz kaldığı belirtildi.	MERSİN/TARSUS	3.06.2023
		Diyarbakır'ın ilçesinde çobanlık yapan 4 kişi çıkan çatışma sonucu gözaltına alınıp ters kelepçe ile yüzüstü yere yatırılarak ırkçı söylemlere ve fiziki şiddete maruz bırakıldılar. Bu anlar "uzman çavuş komutan berk" isimli sosyal medya hesabından paylaşıldı.	DİYARBAKIR	3.06.2023
		Kayım yönetimindeki Nisêbîn Belediyesi, Kader Ortakaya'nın anısına yapılan parka verilen "Parça Kader Ortakaya" Kürtçe ismi sildirdi.	MARDİN/NUSAYBİN	3.06.2023

		Diyarbakır'dan Rize'nin Ardeşen ilçesine gzmeye giden öğrencilerin gözü önünde tur rehberi ve öğretmene saldırı gerçekleştirildi.	RİZE/ARDEŞEN	12.06.2023
		15 Haziran'da Sincan Kampüs Hastanesi'ne götürülen tutuklular, muayene öncesi bekletildikleri nezarethanede kendi aralarında Kürtçe konuşmaya başladı. Bu esnada hastanede görevli kadın komutan, müdahale ederek "Kürtçe konuşmayın, Türkçe konuşun. Türkiye'de yaşıyorsanız Türkçe konuşacaksınız" dayatmasında bulundu.	ANKARA	15.06.2023
		17 Haziran'da Mezopotamya Kültür Merkezi'nin organize ettiği "Çirokên Xoresanê"(Horasan Masalları) adlı etkinliğin Fatih Kaymakamlığı tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden yasaklanması	İSTANBUL/FATİH	17.06.2023
VA., İ.G., U.G., C.G., D.O.	E	Trabzon'un Maçka ilçesine inşaat işçisi olarak giden V.A., İ.G., U.G., C.G., D.O. ve ismi öğrenilemeyen bir işçi, 18 Haziran'da Kürtçe müzik dinledikleri için bir grup tarafından ırkçı saldırıya maruz kaldı.	TRABZON/MAÇKA	18.06.2023
		ŞanoWan ekibinin "Haylo Dîsa Tevlihev bû" adlı tiyatro oyunu Tatvan Kaymakamlığı tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden yasaklandı.	BİTLİS	19.06.2023
OZAN ALPKAYA	E	Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Ozan Alpkaya, 17 Kürtçe kitabın kendisine verilmediğini ve buna karşı AİHM'e başvuru yaptığını aktardı.	ANKARA	7.07.2023
		Diyarbakır'da kayyım yönetimindeki belediyenin zabıtalari ile polisler, sanatçı Kasım Taşdoğan'ın Kürtçe konserini engellemek istedi.	DİYARBAKIR	8.07.2023
		Adalet Bakanlığı girişinde güvenlikten sorumlu olduğunu söyleyen polis memuru olan şahıs, Emine Şenyaşar'ın Kürtçe konuşmasına karşılık 'sus konuşma, seni anlamıyorum, muhatabım sen değilsin' şeklinde bir çok söylemde bulundu ve içeri girişlere müsaade etmedi aile, bakanlıktan ayrıldı.	ANKARA	26.07.2023
B.C. (14), B.C. (12), B.C. (16), B.C. (17) ve S.C. (17)	E	Beytüşebab'da özel hareket polisleri, yöresel kıyafetlerle düğüne giden çocukları yüzü dönük duvara yaslayarak, GBT kontrolünden geçirildi.	ŞIRNAK	30.07.2023
		Konya'da samanlığı ve evinin bir bölümü yanan Erol Şan, yangının kendilerini "Sizi de Dedeoğulları gibi mi yapalım?" şeklinde tehdit edenler tarafından çıkarıldığını söyledi.	KONYA	2.08.2023
YUSUF YILDIRIM	E	Denizli'de zorunlu askerlik yapan ve arkadaşlarına "komutanların baskısına maruz kalıyorum" diyen Ceylanpınar ilçesi nüfusuna kayıtlı Yusuf Yıldırım (20) adlı genç, şüpheli şekilde yaşamını yitirdi.	DENİZLİ	4.02.2023
		Tunceli Valiliği, Dêrsim Hay Platformu'nun 12 Ağustos'ta yapacağı konseri, "şekil ve içeriği uygun görülmedi" gerekçesiyle yasakladı.	DERSİM	8.08.2023
MEHDİ BAŞTİMUR	E	Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mehdi Baştimur'un Kürtçe savunması "Türkçe bildiğiniz açık olarak tespit edilmiştir" denilerek kabul edilmedi.	ANKARA	14.08.2023

		İğdir'da bir kişinin saldırısı sonucu HDP il binasının tabelası yerinden sökülerek çöpe atıldı.	İĞDIR	17.08.2023
		Adana'da, HDP ve Yeşil Sol Parti'nin ortak kullandığı binaya saldırı girişiminde bulunan 2 kadın, partililer tarafından yakalandı. Saldırı girişiminde bulunan bir kadın, "Siz kimsiniz beni polisler gönderdi" dedi.	ADANA	20.08.2023
		Silvan'a bağlı kırsal Yuva mahallesinde çıkan çatışmadan sonra askerler tarafından bölgedeki Koçerlerin çadırları yakılıp 5 kişi işkence ile gözaltına alındı.	DİYARBAKIR	26.08.2023
		Sağlık Bakanlığınca e-reçete sistemine yeni eklenen 5 dil arasında Kürtçe yer almadı.	ANKARA	26.08.2023
		İstiklal Marşı okunduğu sırada ayağa kalkmadıkları gerekçesiyle gözaltına alınan Amedspor taraftarları adliyeye sevk edildi.	DİYARBAKIR	27.08.2023
YILMAZ UZUN	E	Yılmaz Uzun'un kemikleri ailesine 3 yılın ardından kutu içinde teslim edildi. Ve askerlerce cenaze namazının kılınmasına izin verilmedi.	ERZURUM	1.09.2023
		Sarıyer-Amedspor maçına giden Amedsporlu bir aile Sarıyer taraftarlarınca saldırıya maruz bırakıldı. Müdahale etmek isteyen Amedspor taraftarları polislerce etrafları sarılıp görüntüleri alındı.	İSTANBUL/SARIYER	3.09.2023
MUHAMMED EROL	E	uş merkeze bağlı Sungu köyündeki evine yapılan baskınla gözaltına alınıyor, il jandarma komutanlığına götürülüp ağır işkenceye maruz bırakılıyor	MUŞ	3.09.2023
		Cizre Belediyesi kayyımı, tarihi Dengbêj Evi'ni Milli Eğitim Müdürlüğü'ne tahsis etti.	ŞIRNAK/CİZRE	4.09.2023
RABİA ÖZ	K	HDP'li olduğu için işten çıkarılan Rabia Öz, işverenine kendisine "Ben Türk'üm, devletimin karşısında duran yanımı barındırmam" dediğini belirtti.	MUĞLA	10.09.2023
		Diyarbakır Stadyumu'nda oynanan Amedspor-Düzcespor karşılaşmasında İstiklal Marşı okunurken ayağa kalmadıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 2 Amedspor taraftarı gözaltına alındı	DİYARBAKIR	11.09.2023
		68 Aksaray Belediyespor ile 17 Eylül'de deplasmanda karşılaşacak olan Amedspor, maç öncesi "68 Ergenekon" adlı taraftar grubu tarafından tehdit edildi.	AKSARAY	12.09.2023
		Amedspor, Düzcespor maçında sahada yaralanan Düzcesporlu futbolcuya müdahale eden sedye ekibine, 6222 sayılı kanun gerekçe gösterilerek bir yıl boyunca sahaya giriş yasağı konuldu.	DİYARBAKIR	13.09.2023
		Amedspor'un 68 Aksaray ile oynayacağı maç öncesi sahada "Ölürüm Türkiyem" şarkısı çalındı.	AKSARAY	17.09.2023
AYTEN KORDU	K	Türkçe kartvizitin ücretsiz bir şekilde basan Meclis Basımevi, Kürtçe kartvizit talebini geri çevirerek, basım için para talep etti.	ANKARA	29.09.2023
		Amedspor, Uşakspor maçı için şehre girişte Uşakspor taraftarlarının Bozkurt işaretiyle karşılandı.	UŞAK	1.10.2023

		Elazığspor ile deplasmanda oynayan Batman Petrolspor'un oyuncu ve taraftarına saldırı gerçekleştirildi.	ELAZIĞ	1.10.2023
ÖMER ÖCALAN	E	Meclis'te basın toplantısını Kürtçe yapan Yeşil Sol Parti Milletvekili Ömer Öcalan hakkında tutanak tutuldu.	ANKARA	2.10.2023
		Meclis Başkanlığı, Kurdistan'daki zorla kaybetmelere dair Yeşil Sol Parti'nin araştırma önergesinde yer alan Kurdistan ifadesini "kaba ve yaralayıcı" bularak geri iade etti.	ANKARA	5.10.2023
		Bu sene Ankara'da yapılacak olan Dünya Kadın Yürüyüşü oluşumunun Kürtçenin yer alacağı dövizlere yasak getirdiği belirtildi. Karar tepki gösteren çok sayıda kurum etkinliklere katılmama kararı aldı.	ANKARA	6.10.2023
		İzmir'de HDP binalarına baskın düzenleyen polisler, Yeşil Sol Parti Milletvekili Nejla Demir'in de arabasını arayarak, içerisindeki eşyalara el koydu.	İZMİR	6.10.2023
		Diyarbakır Barosu AHM, Kürtçe savunma yapmak isteyen tutuklulara izin vermeyen ve Kürtçe savunmadan dolayı avukatı suçlayarak duruşmayı sonlandıran hâkimi, HSK'ye şikâyet etti.	DİYARBAKIR	10.10.2023
		Şirnak'ın Besta bölgesinde operasyona çıkan askerler, mezarlığı tahrip etti. Mezarlıkta yer alan 60'a yakın mezarın taşları askerler tarafından kırılıp parçalandı. Mezarlıkta çekilen görüntülerde de kırılıp etrafa saçılmış mezar taşlarının olduğu görülüyor.	ŞIRNAK	11.10.2023
		Diyarbakır İnfaz Hakimliği, Kürtçe savunma yapan tutukluları "Savunma yapmaktan vazgeçmiş ve susma haklarını kullanmış" saydı.	DİYARBAKIR	12.10.2023
		HDP Dilok İl Örgütü'nün tabelası çocuk yaştaki kişilerce çalındı. Ayrıca olayı gören bir görgü tanığı, 3 çocuğun binadan çıkarken "En büyük Türkiye" diye bağırdıklarını aktardı.	GAZİANTEP	14.10.2023
		Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde Andok Dağı'nın isminin yer aldığı Amedspor forması, "örgüt propagandası içerdiği" iddiasıyla tutukluya verilmedi.	DİYARBAKIR	17.10.2023
		İstanbul'da 84 yaşındaki Karakız Baymaz, tedavi olmak için gittiği hastanede Kürtçe tercüman olmadığı için muayene olamadı.	İSTANBUL	18.10.2023
		Marmara Cezaevi'nde kalan İsa İpekli isimli tutuklu, başka bir tutukluyla Kürtçe konuştuğu için jandarmaların tehdit ve işkencesine maruz kaldı.	İSTANBUL	27.10.2023
		Sincan 1 No'lu Cezaevi'nde bulunan 30 tutuklunun CİSST'e gönderdiği mektupta, Kürtçe kitapların verilmediği, Kürtçe şarkı söylemek ve halay çekmenin yasak olduğu belirtildi.	ANKARA	27.10.2023
		Kocaeli Valiliği, Kürtçenin zorunlu ders olması talebiyle yapılması planlanan yürüyüşe karşı 7 günlük eylem yasağı kararı aldı.	KOCAELİ	31.10.2023

FATMA AYDIN	K	Amedsporlu Oktay Aydın'ın annesi Fatma Aydın, "İstiklal Marşı okunduğu sırada ayağa kalkmadığı" gerekçesiyle gözaltına alındı.	DİYARBAKIR	5.11.2023
ÖZNR BARTIN	K	Bütçe Komisyonu'nda söz alan HEDEP'li Öznur Bartın, Kurdistan kentlerinin geri planda kaldığını TÜİK haritası üzerinden anlatırken "Kürdistan" ifadesinden kaynaklı AKP ve İYİP'li milletvekillerince konuşması engellenmeye çalışıldı.	ANKARA	7.11.2023
		Kürtçe yayın yapan Radyo Hêvi, kongre duyurusu reklamı yayımlamak isteyen HEDEP İstanbul İl Örgütü'nün götürdüğü teklifi, "yasak" gerekçesiyle geri çevirdi.	İSTANBUL	7.11.2023
MİZGİN YALÇIN	K	Kürtçe öğretmenliği yapan Mizgîn Yalçın, öğrencilere şehir isimlerini Kürtçe öğrettiği videosu üzerinden sanal medyada hedef gösterildi.	DİYARBAKIR	9.11.2023
MAHMUT ALINAK	E	Mahmut Alınak'ın kaleme aldığı "Kürdistan'da Ölümsüz Aşk" isimli yeni romanına dair yaptığı paylaşım suç sayıldı.	KARS	9.11.2023
		Urfa'da bir polisin, sokak ortasında "Sizin derinizi yüzeceğim" diyerek tehdit ettiği Aziz ve Dilber Beyaztaş kardeşlerin şikayetçi olmaları üzerine gözaltına alındıkları öğrenildi.	ŞANLIURFA	14.11.2023
		İdil'de 2016 yılında ilan edilen sokağa çıkma yasağında evleri yıkılan yurttaşlara yapılan yardımlar soruşturma gerekçesi yapıldı. "Kardeş Aile Kampanyası" kapsamında yardım edilen ailelere polis, "PKK size neden yardım gönderdi?" diye sordu.	ŞIRNAK/İDİL	17.11.2023
		Amedspor-Fethiyespor karşılaşması sırasında "İstiklal Marşı okunurken ayağa kalkmadıkları" gerekçesiyle 4 kişi gözaltına alındı.	DİYARBAKIR	20.11.2023
		İnegöl-Amedspor maçı sırasında Amedspor oyuncularını İnegölspor taraftarları tarafından ırkçı söylemlere maruz kaldı.	BURSA	25.11.2023
ATILLA DORSAY	E	Sinema eleştirmeni Atilla Dorsay, katıldığı bir programda sarf ettiği Kurdistan ifadesi nedeniyle iktidar medyası tarafından hedef gösterildi.	İSTANBUL	28.11.2023
		Diyanet İşleri Başkanlığı, 8 dil seçeneği arasında Kürtçeye yer vermedi.	ANKARA	8.12.2023
AHMET ATIŞ	E	Gözaltına alınan müvekkilleri ile Kürtçe konuşan ÖHD üyesi Ahmet Atış'ın, karakol komutanı olduğunu belirten kişi ve askerlerin hakaret ve fiziki saldırısına maruz kaldığı belirtildi. Darp raporu alan Atış, suç duyurusunda bulundu.	ŞANLIURFA	8.12.2023
		Bismil Belediyesi kayyımı, Selet Mahallesi girişinde yer alan "Hün bi xêr hatin" yazılı Kürtçe tabelayı kaldırıp yerine Türkçe tabela dikti.	DİYARBAKIR	8.12.2023
		Diyarbakır'da yapılacak yeni yola Şeyh Said'e ismi verileceğinin duyurulmasının ardından Fatih Altaylı kendi kanalından Şeyh Said'e hakaret etti.	İSTANBUL	12.12.2023

		Şeyh Said'e yönelik hakaretlere Kürtçe şiir okuyarak tepki gösteren DEM Parti Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş'a Meclis Başkanvekili Bekir Bozdağ, müdahale etti. Beştaş, "Benim anadilim ana dilim. Burada Obama konuştu ya!" diyerek, tepki gösterdi.	ANKARA	13.12.2023
		Trabzon Havalimanı'nın tadilat işlerinde çalışan Kürt inşaat işçileri, kendi aralarında Kürtçe konuştukları sırada yanlarına gelen güvenlik görevlisi ve diğer inşaat işçilerinin saldırısına uğradı.	TRABZON	14.12.2023
		MKM, 32'nci yıl dönümü dolayısıyla gerçekleştirecekleri konserin yasaklandığını duyurarak, yeni yer ve saati yarın açıklayacaklarını belirtti.	İSTANBUL	15.12.2023
		DEM Parti Mûş Milletvekili Sezai Temelli, Yeni Yaşam Gazetesi'nin Meclis'teki kütüphane aboneliğinin sonlandırma nedenini Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'a sordu.	ANKARA	20.12.2023
		Bursasporlu oyuncular, yenik düştükleri maçta Diyarbakirsporlu oyunculara saldırdı.	BURSA	20.12.2023
		Paris'te katledilen Kürt sanatçı Mîr Perwer'i mezarı başında anmak isteyen kitleye izin verilmezken, mezarlığa giden ailesi ve yakınları da askerlerce darp edildi.	MUŞ	23.12.2023
		B Plan Mühendislik ofisinde ücretleri verilmeden işten çıkarılan Kürt işçiler, kendilerini silahla tehdit eden şirket sahibi hakkında şikayetçi oldu.	İSTANBUL	24.12.2023
		Buca Belenbaşı Köyü'nde bulunan Belenbaşı İlkokulu'nun binasının yıkılmasının ardından yeni binaya "Şehit Esat Oktay Yıldırım İlkokulu" isminin verildiği ortaya çıktı.	İZMİR	25.12.2023
		AKP'nin yönettiği Malazgirt Belediyesi'nin resmi internet sitesinde hizmet veren diller arasında Kürtçe yer almadı.	MALAZGİRT	26.12.2023
		Çukurova Üniversitesi'nde bir grup ırkçı, genel kurullarını yapan öğrencilere saldırdı.	ADANA	26.12.2023
		Erzirom'da "örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla gözaltına alınan bir kişiye, sanal medya hesabından Türk bayrağını paylaşma adli tedbir kontrolü uygulaması verildi.	ERZURUM	27.12.2023
		Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Tuba Işık, Roboski'de katledilenlerin cenaze töreninde çekilen fotoğrafın altına "Görüntü çok güzel, daim olsun" ifadeleriyle Kürt düşmanı ve nefret içerikli paylaşımlarda bulundu.	AĞRI	28.12.2023
		Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörü, Roboski'de katledilenler için "Görüntü çok güzel, daim olsun" ifadeleriyle ırkçı paylaşımında bulunan Doç. Dr. Tuba Işık'ın Kürt düşmanı ve nefret içerikli paylaşımları için "ifade özgürlüğü" dedi.	AĞRI	28.12.2023

TABLO-2: 01.01.2023/31.12.2022 TARİHLERİ ARASI MÜLTECİLERE YÖNELİK İRKÇİ/AYRIMCI/ÖTEKİLEŞTİRİCİ EYLEMLER

KİŞİ	CİNSİYET	OLAY	YER	TARİH
L.M	K	Serav ilçesinde 2 asker, Afganistanlı mülteci bir kadına tecavüz suçundan tutuklandı.	VAN/SARAY	4.01.2023
MUHAMMAD MAKHLOUF	E	İzmir'in Sarayır/Karabağlar ilçesinde, Suriyeli genç "Muhammad Makhlof (27 yaşında) otururken bilgisayarıyla uğraşırken evinin camına isabet eden kimliği belirsiz kurşun sonucu hayatını kaybetti.	İZMİR/KARABAĞLAR	21.01.2023
		Maraş'ın Dulkadiroğlu ilçesinde evde çıkan yangında dumandan etkilenen 3 mülteci çocuk hayatını kaybetti.	MARAŞ/ DULKADİROĞLU	23.01.2023
		Sığınmacı Hakları Platformu, Suriyeli sığınmacıların "gönüllük" adı altında zorla Suriye'ye savaşın ortasına geri gönderildiklerini açıkladı.	İSTANBUL	2.02.2023
		Zafer Partisi lideri Ümit Özdağ'ın Suriyeliler Samandağ'da yağmalama yapıyor" iddiası ilçe başkanı tarafından yalanlandı	HATAY	8.02.2023
		Koşuyolu parkında aralarında çocukların da olduğu mültecilere çadır, battaniye, soba verilmemiş. Polis barikatı sebebiyle çadır alanına geçişleri yok!	DİYARBAKIR	9.02.2023
		"Suriyeli deprem çalışmalarında itfaiyecinin telefonunu çaldı" iddiasıyla mültecileri hedef gösteren açıklama yalanlandı.	ŞANLIURFA	10.02.2023
		Zafer Partisi lideri Ümit Özdağ "Suriyeliler Fenerbahçe yardım tırını yağmaladı" şeklinde tweet atıp mültecileri hedef gösterdi. İddi Fenerbahçe tarafından yalanlandı.	HATAY	10.02.2023
		Sığınmacılara, yardım tırından fazla ürün aldıkları iddiasıyla alkoyup işkence edildi	HATAY	10.02.2023
		Diyarbakır'da AFAD tarafından Çadırlara yerleştirilmeyen mülteciler sokakta, parkta, düğün salonlarında barınıyor. Yardımlara ulaşimleri sınırlı.	DİYARBAKIR	10.02.2023
		"KYK yurtlarına daha çok Suriyelilerin yerleştirildiği, bu kişilerin odalarda nargile içtikleri ve müstehcen içerikli görüntüler paylaştıkları" iddiasıyla mülteciler hedef haline getirildi. Bu iddia yalanlanmasına rağmen mülteciler yurtlardan çıkarıldılar.		12.02.2023
		Hatay'da yağmacı oldukları iddiasıyla 3 kişinin işkence edilerek katledildiği belirtildi.	HATAY	12.02.2023
		Maraş'ın Elbistan ilçesinde 6 Şubat'ta gerçekleşen iki depremden etkilenen mülteciler, yemek sırasında polisler tarafından darp edildi. 17 ve 18 yaşlarındaki mültecilerin hırsız olduğunu söyleyen 5 polis saldırdı ve çocukları darp etti.	MARAŞ/ELBİSTAN	12.02.2023
		Adıyaman'da "Bir Afgan enkazdan ceset çıkartıp, bileziğini almak için kolunu kesiyor" diye yayın yapan ve iddiası asılsız olduğu anlaşılınca gözaltına alınan eski Masterchef şampiyonu Uğur Kardeş, 'halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma' suçundan TUTUKLANDI.	ADİYAMAN	12.02.2023

		Olimpiyat Stadyumu AFAD çadır kentindeki göçmenleri gayri insani bir şekilde otobüslere doldurup bilmedikleri bir yere gönderiyorlar.	HATAY	13.02.2023
		Kahramanmaraş Selçuklu İlkokulu önünde bir araya gelen bir grup ırkçı bir marş okuyarak Suriyelileri ve Afganları hedef gösterdi	MARAŞ	13.02.2023
		Hatay'da yaşayan bir mülteci, enkaz altındaki çocuklarına yardım istediği için askerlerin şiddetine maruz kaldı.	HATAY	14.02.2023
		Antakya Emek Mahallesi'nde oturan mültecilerin bulunduğu mahalle tamamen yıkıldı. Burada kendi imkanlarıyla kurdukları 6 mülteci aile yerleşti. 26 kişilik mülteci grubun çoğunluğu çocuklardan oluşuyor. Mahalleye neredeyse hiç yardım gelmezken, gönüllü olarak çalışan yurttaşlar zaman zaman yemek ve kıyafet yardımında bulunuyor.	HATAY	15.02.2023
		Deprem bölgesinde bulunan mültecilere karşı bariz bir şekilde ayrımcılık yapıldığını aktaran Bulut, bu durumu yapılan yardımlarda net olarak gördüklerini vurguladı. Bulut, "Yardım dağıtım konusunda örneğin Diyarbakır Valiliği'nin yaptığı gibi çadırlara alınmıyorlar. Çadırlara girdiklerinde de çevrede bulunan insanların kışkırtılmaları sonucu 'öncelik Türkiyelilerin' diye söylenip mültecileri çadırlardan çıkarıyorlar. Gelen yardımlar devlet kurumlarınca, yani AFAD üzerinden dağıtılıyorsa, mültecilere o yardımlar ulaşmıyor.	DEPREM BÖLGELERİ	
		İnsan Hakları Derneği (İHD) Merkezi Hapishane Komisyonu, Hatay T Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki 15 Efrinli tutuklunun nereye sevk edildiğine dair bilgi alamadıklarını açıkladı.	HATAY	16.02.2023
		Konya'da yangın çıkan müstakil evin çatısının çökmesi sonucu depremzede 7 kişilik Suriyeli bir aile hayatını kaybetti.	KONYA	17.02.2023
		AFAD tarafından kurulan ve içinde Meletlilerin bulunduğu çadırların girişine "Türk" yazılırken, Suriyelilerin barındığı çadırlara numara verildi.	MALATYA	27.02.2023
MUHAMMED HALİD	E	Suriyeli Muhammed Halid ve ailesine Suriyeli oldukları için yardımlar verilmedi, alabilecekleri yardımlar da engellendi.	GAZİANTEP	27.02.2023
S.F.A	K	Iğdır GGM'de cinsel saldırıya uğrayan Afganistanlı S.F.A. suç duyurusunda bulunmasına rağmen, failer hakkında işlem yapılmadı. S.F.A., cinsel saldırı failleriyle aynı yerde tutuluyor. GGM'ye gelen jandarmalar, Türkçe bilmeyen mağdur S.F.A. ile tercüman olmadan bir görüşme yaptı ve "mağdur şikayetçi değil" raporu tutarak, oradan ayrıldı.	IĞDIR	06/07.03.2023
		Çadır kentten zorla çıkarılan depremzede Suriyeliler, uzak bir alanda kurulan çadırlara yerleştirildi.	MARAŞ	8.03.2023
		Elbistan'da bir çadır kentten zorla götürüldükleri Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesi'ne yerleştirilen Suriyeli depremzedeler, buradan da akrabalarının ziyarete gelmesi gerekmesiyle zorla çıkarıldı.	MARAŞ/ELBİSTAN	9.03.2023

		Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde karakolda darp edilip mazot içirilen Suriyelilerden ikisi hayatını kaybetti, ikisi yoğun bakıma kaldırıldı. Ölümle ilgili 2 teğmen ve 1 üsteğmen tutuklandı.	HATAY	11.03.2023
		Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesi'ne kurulan çadır kentten çıkarılmakla tehdit edilen Suriyeli aileler, polis ve diğer görevliler tarafından kötü muameleye maruz kaldıklarını aktardı.	MARAŞ/ELBİSTAN	13.03.2023
H.	E	Cenazelerini arayan Suriyeliler "yağmacı" diye gözaltına alındı, görüntüler "Vur" şarkısıyla paylaşıldı: Türkiye'den ayrılıyorlar	HATAY	16.03.2023
		Fatih Mahallesi'nde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından görevlendirilen bir psikolog, "hırsızlık" yapıldığı iddiasıyla çocuklara psiko-sosyal destek vermek için kurulan oyun çadırını 3 gün kapalı tutma kararı aldı. Suriyeli çocukların "hırsızlık" yaptığını öne süren psikolog, iddialara göre "Sizi cezalandıracağım" diyerek çocuklara bağardı.	MARAŞ/PAZARCIK	16.03.2023
Jeannah Danys Dinabongho Ibouanga	K	Dinabongho'nun ölmeden 1 gün önce annesine kendisine Karabük'te kötü davranıldığını ve öldürülebileceğini söylediği sesli mesajlar ortaya çıktı. Sesli mesajlarında, "Sınavı geçersen, Sakarya'da okumamın önünde hiçbir engel olmadığını söylediler. Neden korkuyorsun ki? Bırak gideyim sana yalvarıyorum anneciğim. Lütfen, yalvarıyorum. Burada bize nasıl davrandıklarını bilmiyorsun, bildiğin gibi değil. Burada kalmak istemiyorum, bırak gideyim.	KARABÜK	26.03.2023
Gina Mercimek	K	Kilis'te iki gündür haber alınmayan 9 yaşındaki Suriyeli Gina Mercimek, şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş halde bulundu.	KİLİS	4.04.2023
		CHP gençlik kolları sokaklarda "Suriyeliler Gidecek" yazılamaları yaptılar.	İSTANBUL	23.05.2023
		Şampiyon olan Galatasaray taraftarı, Taksim İstiklal Caddesi'nde kortej halinde yürüdü. Sarı-kırmızılı taraftarların, "Ülkede mülteci istemiyoruz" sloganları sosyal medyada gündem oldu.	İSTANBUL	31.05.2023
		Kütahya GGM'de tutulan 12 Afganistanlı zehirlenme gerekçesiyle Kütahya Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı.	KÜTAHYA	29.06.2023
		Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde düzenlenen mülteci karşıtı yürüyüşte "Ova'da Suriyeli istemiyoruz," sloganları atıldı.	KOCAELİ	2.07.2023
SONA Y.	K	Komşusuyla tartışan Sona, erkek komşusu tarafından darp edilip, "sizi bu ülkede istemiyoruz" vs şeklinde nefret söylemlerine maruz kaldı	İSTANBUL	3.07.2023
		Çankırı Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü Geri Gönderme Merkezi'nde mültecilerin bulunduğu kısımda yangın çıktı.	ÇANKIRI	5.07.2023
YASİR MUHAMMED ELATİ, HÜSEYİN DEHEYMİŞ	E	İzmir'in Konak ilçesinde bir işyerinde M.Ş.Ç. isimli kişinin saldırısında Suriyeli Yasir Muhammed Elati'nin yaşamını yitirdi, Hüseyin Deheymiş'in de ağır yaralandı.	İZMİR	01.08.023

		Urfa'nın Bozova ilçesinde fırında çalışan F.K.'nın (21), 9 yaşındaki oğlan çocuğuna istismarda bulunduğu iddia edildi. Bunun üzerine ilçe sakinleri sokağa dökülüp Suriyeli mültecilerin ev ve işyerlerini hedef aldılar.	ŞANLIURFA	14.08.2023
		Antalya'da "ülkeye yasadışı giriş yaptıkları" gerekçesiyle gözaltına alınan 250 kişi, iki gündür spor salonunda tutuluyor. Gözaltında bulunan bir genç, nefes alamadıklarını belirterek, "Bize düşman gibi davranıyorlar" dedi.	ANTALYA	24.08.2023
		Kadıköy'de "Ey işgalci, misafirlik vakti geçti, gitme vakti geldi, memleketine dön." yazılı afişler asıldı	KADIKÖY	1.09.2023
		Esenyurt'ta Suriyeli bir mülteci ile kavga ettikten sonra yaşamını yitiren kişinin komşu ve akrabaları sokağa çıkıp mültecilere ait mekanlara saldırdı	ESENYURT	9.09.2023
		Şanlıurfa merkezli soruşturmada gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan 36 Rojava ve Suriye yurttaşı, gerekçe ve karar olmaksızın sınır dışı edildiği belirtildi.	ŞANLIURFA	9.10.2023
		11 yıldır Türkiye'de yaşayan insan hakları aktivisti, Sığınmacı Hakları Platformu üyesi, DİSK/Gıda-İş Sendikası danışmanı Suriyeli Adem Maarastawi Harran Geçici Barınma Merkezi'nde zorla tutuluyor.	ŞANLIURFA	19.10.2023
		Zonguldak'ta yakılarak öldürülmüş halde bulunan Afgan uyruklu Vezir Mohammad Nourtani cinayetiyle ilgili gözaltına alınan 6 şüpheli adliye sevk edildi.	ZONGULDAK	13.11.2023
		İranlı oyuncu Shailin Asadollahi, İstanbul'da gözaltına alınıp Silivri Geri Gönderme Merkezine götürüldü. İran'a sınır dışı edilmesi durumunda politik kimliğinden ötürü oyuncunun hayatının tehlike altında olacağı belirtiliyor.	İSTANBUL	24.11.2023
		Mülteci karşıtı söylemleriyle bilinen Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan, kentteki Bolu Afganistan Gençleri Sosyal Kültürel ve Yardımlaşma Derneği'nin tabelasını söktürdü.	BOLU	12.12.2023
		İstanbul Aksaray'da 27 Kasım akşamı istihbarat elemanı olduğu iddia edilen üç kişi tarafından gözaltına alınan Suriyeli insan hakları aktivisti Ahmed Katie, çıkarıldığı mahkemede tutuklandı.	İSTANBUL	12.12.2023
		42 yaşındaki Suriyeli işçi Mustafa El Recep Adana'da 2 hafta önce plastik geri dönüşüm fabrikasında işe başladı, kalacak yeri olmadığı için fabrikada kalıyordu. Fabrika sahibi intihar ettiğini, işyerine zarar gelmemesi için cesedi yol kenarına bıraktıklarını belirtiyor.	ADANA	23.12.2023

TABLO-3: 01.01.2023/31.12.2023 TARİHLERİ ARASI ALEVİLERE YÖNELİK İRÇKÇİ/AYRIMCI/ÖTEKİLEŞTİRİCİ EYLEMLER

KİŞİ	CİNSİYET	OLAY	YER	TARİH
		Pazarcık Kaymakamlığı, depremezeder için yardımların toplandığı HDP ve yöre derneklerinin kentte kurduğu Kriz Koordinasyon Merkezi'ne el koydu.	MARAŞ/PAZARCIK	15.02.2023
		Bazarcix'taki Alevi Kürtler, Sünnilerin yoğunlukta yaşadığı yere konteynir kent kurulacağı iddiası nedeniyle endişeli.	MARAŞ/PAZARCIK	19.02.2023
		Kuşadası'ndan deprem üssü Bazarcix'a giden gönüllü Deniz İnce, Alevi-Kürt köylerine AFAD ve Kızılay'ın engellemeleri nedeniyle yardımların ulaşamadığını söyledi.	MARAŞ/PAZARCIK	19.02.2023
		Yolları beş gün boyunca kapalı kalan, depremin ilk 5 gününü bir ahırda geçiren Hasanlaliler, Kürt ve Alevi oldukları için ayrımcılığa maruz kaldıklarını düşünüyor. Destek görmeyen yurttaşlar, mahalleyi terk etti.	MARAŞ/ELBİSTAN	21.02.2023
		Mereş merkezli depremde yolları 4 gün boyunca açılmayan Oğlakkaya Mahallesi'nden Ali Topal, AKP'ye oy çıkmadığı için mahalleye hizmet verilmediğini belirterek, "Kürt ve Alevi köyü olduğu için buraya yardım getirilmiyor" dedi.	MARAŞ/AFŞİN	22.02.2023
		Nesimi Aday, "geride kalan Maraş Kürt Alevileri göçertmek, depremi buna vesile kılmak istiyor" dedi.	MARAŞ	1.03.2023
		Cumhurbaşkanı Adayı ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Adıyaman Belediye Mezarlığı'nı ziyaret ettiği sırada "Bu Fatıha Okumayı Bilmez" denerek ırkçı saldırıya maruz bırakıldı.	ADİYAMAN	21.04.2023
		Xinüs ilçesine bağlı Arüs Mahallesi'nin yolları yıllardır yapılmıyor. Mahalleliler, Alevi oldukları için yollarının yapılmadığını söylüyor.	ERZURUM	2.05.2023
		Saldırıya maruz kalan Sinem Tuncel ve ailesi tarafından polisin aranması üzerine M.Y. "Polis size gelmez. Ben arayayım ki nasıl geliyor görün. Devlet benim, polis benim. Trabzonluyuz, sizi yakarız. Bu Aleviler, her ayak sizde. Uyuşturucu satmak sizde, eroin kullanmak sizde. Yürüyüşlere gidiyorsunuz, bu yürüyüşe gitmeye benzemez. Pompalım var benim, bir pompalıya bakarsınız. Şarjörü boşaltırım." dedi.	İSTANBUL	11.08.2023
		Yeşil Sol Parti Dersim Milletvekili Ayten Kordu, 6 Şubat depreminin merkez üssü Pazarcık'ta Alevi yurttaşlara ayrımcılık yapıldığına dair iddiaları Meclis'e taşıdı. Buna göre, Pazarcık'ta depremden hasar gören Alevi köylere henüz hiçbir onarıcı müdahalenin bulunmadığı ortaya çıktı.	PAZARCIK	14.08.2023
		Enkazların düştüğü yerde kaldığı Bazarcix'ın Musolar Mahallesi Muhtarı Taylan Sapan, enkazların yerde olması ve hiçbir çalışma yapılmaması nedeniyle yurttaşların büyük bir karamsarlık ve umutsuzluğa sürüklendiğini ifade etti.	PAZARCIK	18.08.2023
		PSAKD Sarıyer Şubesi'ne polis baskın düzenledi. Eş zamanlı olarak yapılan ev baskınlarında ise birçok kişi gözaltına alındı.	İSTANBUL	13.10.2023

Tülay Çal	K	Haksız bir şekilde işten çıkarıldığını belirten Tülay Çal, "işe iade" talebiyle 20 gündür İstanbul Büyükşehir Belediyesi önünde direnişte. Çal, "Siyasi görüşüm ve Alevi olmamdan dolayı işten çıkarıldım. Bu ülke bizim varlığımızı hiçbir zaman kabul etmedi" dedi.	İSTANBUL	25.11.2023
-----------	---	---	----------	------------